

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM**

LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási alapvizsga

tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2026. szeptember 2.

Tisztelt Vizsgázó!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási alapvizsgához kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgáról szóló 174/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy az NKE feladata a közigazgatási alapvizsga követelményrendszerének, országosan egységes oktatási programjának, tananyagának és a követelményrendszeren alapuló írásbeli vizsgakérdéseinek kifejlesztése, valamint szükség szerint – különösen, amennyiben a jogszabályi változások indokolják – aktualizálása.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2026. augusztus 20-ig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a tisztviselők ismereteiket a hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2026. őszi vizsgák folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden jelentősebb, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítást az oldalszám és a bekezdés feltüntetésével, vastagon kiemelve jelöltünk. Az új, hatályos szövegrészeket pirossal szedtük, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással szerepelnek. Az egyes módosítások indoklásait dőlt betűvel, az adott módosított szövegrészt követően rögzítettük.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási alapvizsgára Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2026. szeptember 2.

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

1. MODUL: ALKOTMÁNYOS ÉS JOGI ALAPISMERETEK

1.1.4. NÉPSZUVERENITÁS ÉS NÉPKÉPVISELET

A 12. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A választójog szabályainak megértéséhez meg kell különböztessünk két fogalmat. A választójogot ugyanis két részre oszthatjuk, az egyiket aktív, a másikat passzív választójognak hívjuk. Az aktív választójog azt jelenti, hogy a választópolgár milyen feltételekkel jogosult szavazni (választó), míg a passzív választójog azt jelenti, hogy milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy indulhasson a választásokon jelöltként (választható). Minden Általában véve minden nagykorú magyar állampolgárnak van választójoga.

A 13. oldal 2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az országgyűlési képviselők választásán nincs passzív választójoga olyan személynek, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti. Az Alaptörvény 17. módosítása egy újabb szűkítést hozott: az országgyűlési képviselők választásán nincs passzív választójoga olyan személynek sem (tehát országgyűlési képviselővé nem választható meg), aki országgyűlési képviselői megbízatást összesen legalább tizenkét évig már betöltött, vagy az, akit legalább három választáson országgyűlési képviselővé megválasztottak.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása új választójogi korlátot vezetett be az Alaptörvény XXIII. cikk (2) bekezdésében.

1.1.12. AZ ALAPVETŐ JOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELVE

A 18. oldal 5. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Léteznek azonban olyan úgynevezett „anyajogok” vagy „abszolút jogok”, amelyekről az Alaptörvény úgy rendelkezik, hogy azok semmilyen körülmények között sem korlátozhatók. Ilyenek például az élethez és az emberi méltósághoz való jog, valamint a férfiak és a nők egyenjogúsága egyes eljárási jogok (pl. az ártatlanság vételeme).

Indoklás: az abszolút jogokat az Alaptörvény 52. cikkének (2) bekezdése határozza meg. A férfiak és nők egyenjogúságát ez a bekezdés nem említi [az Alaptörvény XV. cikk (3) bekezdésében olvasható], bár az egyenlő emberi méltóságból ez tkp. következik. Említi viszont az eljárási jogok széles körét, melyre indokolt utalni. [Az egyenjogúság és számos más jog abszolút jellege éppen a korábbi Alkotmány 8. § (4) bekezdésében szerepelt. Az Alaptörvény jelentősen szűkítette a felsorolást.]

A 18. oldal utolsó és a 19. oldal 1-2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az alapvető jogok mellett említést kell tennünk az alapvető kötelességekről is. Alkotmányunk hosszú ideig mindössze **négy öt alapvető kötelességet** határozott meg a számos alapvető jog deklarációja mellett. Ezek a következők:

- az Alaptörvény és minden más jogszabály megtartása;
- a közös szükségletekhez, a közterhekhez való arányos hozzájárulás kötelezettsége;
- a haza védelme;
- a tankötelezettség, azaz a kiskorú gyermek taníttatásának kötelessége a szülő vagy a szülői felügyeleti jogot gyakorló személy részéről;-
- törvényes fellépés a hatalom erőszakos megszerzőivel, kizárólagos birtokosaival szemben.

Az új Alaptörvény további kötelezettségekkel egészítette ki az alapvető köteleességek körét, amelyek az alábbiakban foglalhatók össze:

- gondoskodás (a szülő vagy a szülői felügyeleti jogot gyakorló személy kötelessége a kiskorú gyermekéről, a nagykorú gyermek kötelessége a rászoruló szülőkről gondoskodni);
- hozzájárulás a közösség gyarapodásához és a közösségi feladatok ellátásához;
- környezeti károk okozójának kötelessége a helyreállítás, illetőleg annak költségei viselése;
- természeti erőforrások védelme;
- ~~törvényes fellépés a hatalom erőszakos megszerzőivel, kizárólagos birtokosaival szemben.~~

Indoklás: a jelenlegi megfogalmazás pontosításra szorul („ellenállási jog” kiegészítés).

1.2. ALMODUL: ÁLLAMSZERVEZET

a 20. oldal 7. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Nem kerülhető meg továbbá a **hatalomgyakorlás** egyre jellemzőbbé váló **külső korlátozottsága**, a szuverenitás szövetségi rendszerekhez tartozás folytán bekövetkező (ön)korlátozása. A számunkra legfontosabb szövetségi rendszerek (Egyesült Nemzetek Szövetsége **Szervezete**, Észak-atlanti Egyezmény **Szerződés** Szervezete, Európai Unió, Európa Tanács) szintén a hatalommegosztás elvén épülnek fel azzal, hogy a hatalomnak alávetett alanyok esetükben nem, vagy elsősorban nem a természetes személyek, hanem az államok. Az államok hatalomgyakorlásának önkorlátozása így könnyen kiegészülhet utólag az egyes szövetségi rendszerek bírói jellegű szervezeteinek döntéseivel.

Indoklás: szerencsésebbnek tűnik a releváns nemzetközi egyezmények magyar fordításainak megfelelő elnevezések használata (1956. évi I. törvény, 1999. évi I. törvény).

1.2.1. AZ ORSZÁGGYŰLÉS

- a 21. oldal 3. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Megválasztja:

- a köztársasági elnököt;
- a miniszterelnököt;
- az Alkotmánybíróság tagjait és elnökét;
- a Kúria elnökét;
- az Országos Bírószági Hivatal elnökét;
- a legfőbb ügyészt;
- az alapvető jogok biztosát és helyetteseit;
- Állami Számvevőszék elnökét.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása az AB elnökének megválasztására vonatkozó hatáskört megszüntette (az az AB tagjaihoz kerül vissza) – Alaptörvény 1. cikk (2) bek. e) pont.

A 22. oldal 2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az országgyűlési képviselők minden közérdekű ügyben **felvilágosítást kérhetnek** úgynevezett **kérdés formájában**, amit **intézhetnek**:

- a Kormányhoz;
- a Kormány tagjához;

- az alapvető jogok biztosához;
 - az Állami Számvevőszék elnökéhez;
 - **a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal elnökéhez;**
 - a legfőbb ügyészhez és
 - a Magyar Nemzeti Bank elnökéhez;
- illetve **interpellációs joguk** révén **magyarázatot kérhetnek** a Kormánytól, illetőleg annak valamely tagjától a feladatkörébe tartozó ügyben.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása bővítette a kört – Alaptörvény 7. cikk (1) bek.

A 23. oldalon a 2. szövegdoboz szövege az alábbiak szerint módosul:

Az Országgyűlés elnökének fegyelmi jogkörei, országgyűlési őrség [5. cikk (7); (9) bekezdés]:

A fegyelmi szabályokat az Országgyűlés, mint legfőbb képviseleti szerv sajátosságai indokolják. Az ide sorolható szabályok megsértése sokszor tudatos, szankcionálása pedig nem a politikai vélemények elnyomását jelenti – egyéb körülmények megléte esetén –, hanem inkább azok civilizálását és a Ház méltóságának, működőképességének, az eljárások zavartalanságának megőrzését. A parlamenti fegyelmi jog fontos elemének tekinthetjük, hogy a szankciókat megfelelő garanciák mellett lehessen alkalmazni. A képviselői jogok felfüggesztése vagy megvonása ugyanis a választók akaratát, a képviselők alkotmányos szinten garantált mentelmi jogát és parlamenti közreműködési jogait érinti, így az általában eljáró házelnök mellett a súlyosabb kérdésekben a plénum vagy a mentelmi bizottság dönt, vagy „fellebbezni” lehet hozzá.

A magyar Alaptörvény az Országgyűlés zavartalan működésének biztosítása és méltóságának megőrzése érdekében biztosít hatáskört az Országgyűlés elnöke számára. Ezen célok érdekében alkalmazott rendészeti és fegyelmi jogkör részleteit a házszabályi rendelkezésekben kell szabályozni (lásd Ogytv. 45–52. §, 53–54. §). A rendészeti jog a fegyelmi joghoz kapcsolódó szabályrendszer, a fegyelmi rendelkezések és döntések érvényre juttatásának eszköze. Az Ogytv. 54. § szerint rendészeti jogkörbe tartozik az Országház, az Országgyűlés Irodaháza, és egyéb épületek területére történő belépés és ott-tartózkodás engedélyezése, szabályozása is. Az Országgyűlés (mint a képviselők gyűlése, s az ezt szolgáló épületek) biztonságának megteremtésére az Alaptörvény a Házelnök irányítása alatt álló, sajátos jogállású új fegyveres szervet, az Országgyűlési Őrséget ~~rende~~ **rendelte** (lásd Ogytv. 125–142. §).

A korábbi Alkotmány és Házszabály alapján a rendszerváltás utáni parlamenti jog fegyelmi eszközökben rendkívül gyenge volt, a házelnök jogköre a képviselői felszólalások korlátozott megrendezésére terjedt ki (szó megvonása, stb.).

Az Alaptörvény 17. módosítása értelmében az Országgyűlés ugyanakkor úgy döntött, hogy az Országgyűlési Őrség önálló szervi jellegét megszünteti, és azt a rendőrség szervezetébe olvasztja be.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása és az egyes törvényeknek a rendészeti feladatellátás racionalizálásával összefüggő módosításáról szóló 2026. évi XLVI. törvény alapján.

1.2.2. A KORMÁNY

A 23. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A **Kormány megalakulása** a miniszterelnöki tisztség betöltésével veszi kezdetét, akit az államfő javaslatára a képviselők többségének szavazatával abszolút többséggel, azaz az összes képviselő több mint felének szavazatával választ az Országgyűlés; ezt követően kerül sor a miniszterek kinevezésére, akiket a miniszterelnök javaslatára a köztársasági

elnök nevez ki. A Kormány tagjának büntetlen előéletűnek és az országgyűlési választásokon választható személynek kell lennie. **Miniszterelnökké ugyanakkor nem választható meg az, aki korábban már legalább nyolc évig miniszterelnöki tisztséget betöltött.**

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása módosította a 16. cikk (3) bekezdését.

A 24. oldal 4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A kormányfő megbízatása tehát megszűnik:

- a) az újonnan megválasztott Országgyűlés megalakulásával,
- b) konstruktív bizalmatlansági indítvány Országgyűlés általi elfogadásával. Ebben az esetben a képviselők egyötöde a miniszterelnökkel szemben írásban – a miniszterelnöki tisztségre javasolt személy megjelölésével – bizalmatlansági indítványt nyújthat be. Ezt hívjuk **konstruktív bizalmatlansági indítványnak**, mivel ilyenkor megbukik a miniszterelnök, egyben megválasztják az új kormányfőt,
- c) ha az Országgyűlés a miniszterelnök által kezdeményezett bizalmi szavazáson a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki. Ez azt jelenti, hogy a miniszterelnök **bizalmi szavazást** indítványozhat saját magával szemben, annak érdekében, hogy felmérje politikai támogatottságát a parlamentben. Az Országgyűlés a miniszterelnökkel szemben bizalmatlanságát fejezi ki, ha a miniszterelnök javaslatára tartott bizalmi szavazáson az országgyűlési képviselők több mint a fele nem támogatja a miniszterelnököt,
- d) lemondásával,
- e) halálával,
- f) összeférhetetlenség kimondásával,
- g) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn. Így például, ha elveszti magyar állampolgárságát vagy büntetlen előéletét; -
- h) ha a miniszterelnöki megbízatást összesen legalább nyolc évig betöltötte.**

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása egészítette ki a 20. cikk (2) bekezdésében foglalt felsorolást.

1.2.3. A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK

A 25. oldal 2-4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A köztársasági elnök hatásköreit illetően azokat alapvetően **két csoportra** oszthatjuk:

- 1) az egyik csoportba azokat a hatásköröket soroljuk, amelyeket **önállóan gyakorol**;
- 2) míg a másik csoportba tartozó **hatáskörök gyakorlásához szükségeltetik** az úgynevezett **miniszteri ellenjegyzés**.

Az **miniszteri ellenjegyzéssel** a Kormány egyik tagja – **tehát a miniszterelnök vagy egy miniszter** – az államfő semleges hatalmának megőrzése végett mintegy átvállalja a döntés politikai felelősségét, tehermentesítve ezzel a köztársasági elnököt a felelősség alól.

A köztársasági elnök **miniszteri ellenjegyzés nélkül (önállóan) gyakorolható hatáskörében:**

- képviseli hazánkat;
- törvényt és népszavazást kezdeményezhet;
- egyéni kegyelmezési jogot gyakorol; de sarkalatos törvény határozza meg azon, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmények körét, amelyek tekintetében a köztársasági elnök az egyéni kegyelmezési jogát nem gyakorolhatja;
- az Országgyűléssel kapcsolatos hatásköreiben:

- összehívja az Országgyűlés alakuló ülését;
- részt vehet és felszólalhat az Országgyűlés, valamint annak bizottságai ülésén;
- kitűzi az országgyűlési képviselő-választás, a helyhatósági választások, az európai parlamenti választás és az országos népszavazás időpontját;
- meghatározott esetekben feloszlathatja az Országgyűlést;
- az elfogadott törvényt az Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára megküldheti az Alkotmánybíróságnak, illetőleg megfontolásra visszaküldheti az Országgyűlésnek;
- javaslatot tesz egyes személyek kinevezését, megválasztását illetően (a miniszterelnök, a Kúria elnöke, az Országos Bírói Hivatal elnöke, a legfőbb ügyész és az alapvető jogok biztosa);
- különleges jogrendet érintő döntéseket hoz;
- megerősíti tisztségében a Magyar Tudományos Akadémia elnökét és a Magyar Művészeti Akadémia elnökét;
- kinevezi a hivatásos bírákat és a Költségvetési Tanács elnökét;
- kialakítja hivatala szervezetét.

A 26. oldal 2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A köztársasági elnök **miniszteri ellenjegyzéshez kötött** hatáskörében:

- az Országgyűlés felhatalmazása alapján elismeri a nemzetközi szerződés kötelező hatályát;
- megbízza és fogadja a követeket, nagyköveteket;
- a felfüggesztés kivételével dönt az állampolgárság megszerzésével és megszűnésével kapcsolatos ügyekben (a más állam állampolgárságával is rendelkező magyar állampolgár állampolgársága határozott időre felfüggeszthető, a felfüggesztés idejére elveszíti a magyar állampolgárságát);
- kinevezi és előlépteti a tábornokokat;
- kinevezi a minisztereket, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, alelnökeit, az önálló szabályozó szerv vezetőjét és az egyetemi tanárokat;
- megbízza az egyetemek rektorait;
- területszervezési kérdésekkel kapcsolatos jogokat gyakorol;
- kitüntetések, díjak, címeket adományoz.

Indoklás: a „miniszteri” ellenjegyzés kifejezés nem teljesen pontos, mivel az ellenjegyzést a miniszterelnök is gyakorolhatja (pl. a miniszterek kinevezésénél vagy egyes kitüntetések adományozásánál).

1.2.4. A BÍRÓSÁGOK

A 27. oldalon alulról a 3. bekezdés szövege az alábbiak szerint módosul:

A társas bíráskodás, az ülnökök részvétele

A társas bíráskodás azt jelenti, hogy a bíróság – ha törvény másképpen nem rendelkezik – tanácsban ítélik. Ez azt jelenti, hogy az alaposabb és megfontoltabb döntések érdekében nem egyetlen bíró hoz döntést, hanem testület vagyis tanács. A járásbíráskodás rendszerint egyesbíró szokott ítélik.

Az ülnökök részvétele azt jelenti, hogy laikusok is helyet kapnak az igazságszolgáltatásban. Ennek okát abban kereshetjük, hogy a túlzott és elfásult bírói rutin mellett legyenek olyanok is, akik más megvilágításban közelítenek meg egy-egy ügyet. Példa rá a fiatalok elleni büntetőeljárásban eljáró ülnök, aki pedagógus, **pszichológus vagy család-, gyermek-, ifjúságvédelmi szakember** kell legyen.

Indoklás: kiegészítés a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 680. § (5) bekezdése alapján.

A 28. oldal 2. bekezdésének szövege az alábbiak szerint módosul:

A **Kúria** elnökét a bírák közül ~~kilenc~~ **hat** évre a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja a képviselők kétharmadának szavazatával. A Kúria ellát bizonyos normakontroll hatáskört is, ugyanis az itt működő Önkormányzati tanács megsemmisítheti azokat az önkormányzati rendeleteket, amelyek jogszabályba ütköznek.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása módosította a 26. cikk (3) bekezdését.

A 28. oldalon a szövegdoboz 2. bekezdésének szövege az alábbiak szerint módosul:

Az Alaptörvény a bíróságok igazgatását az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökére bízta. Az OBH elnökét – akárcsak a Kúriáét – a bírák közül a köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés választja kétharmados többséggel, ~~kilenc~~ **hat** évre. A bírói önkormányzati szervek közreműködése is érvényesül az igazgatásban: az Országos Bírói Tanács felügyeli a bíróságok központi igazgatását.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosítása módosította a 25. cikk (6) bekezdését.

1.2.5. AZ ÜGYÉSZSÉG

Az alfejezet címe az alábbiak szerint módosul:

1.2.5. AZ ÜGYÉSZSÉG ÉS AZ NVVH

A 28. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az ügyészség centralizált, hierarchikus felépítésű szervezetrendszer, élén a legfőbb ügyésszel, aki kinevezi az ügyészeket és irányítja a szervezetet. A legfőbb ügyész kivételével az ügyész szolgálati jogviszonya az ügyész hetvenedik életévének betöltéséig állhat fenn. Az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, számukra utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat. A **legfőbb ügyészt** az Országgyűlés – **a köztársasági elnök javaslatára** – a képviselők kétharmadának szavazatával választja meg kilenc évre.

Indoklás: kiegészítés az Alaptörvény 29. cikk (4) bekezdése alapján.

A 29. oldalon az alfejezet – a táblázatot követően – az alábbiakkal egészül ki:

A 2026-ban megalakult új Országgyűlés egy új, sajátos jogállású állami szerv, a **Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal** (rövidítve: NVVH) létrehozásáról határozott. Az NVVH jogállását az Alaptörvény tizenhetedik módosításával megállapított 42. cikke, valamint az NVVH-ról szóló 2026. évi XXXIV. törvény határozza meg.

Az Alaptörvény alapján az NVVH-t elsődlegesen a közvagyon védelme, valamint a jogellenesen kezelt vagy felhasznált közvagyon felkutatásának és visszaszerzésének elősegítése érdekében hozták létre. Az NVVH független, törvényben meghatározottak szerint az igazságszolgáltatás közreműködőjeként mint közvádoló, az állam büntetőigényének érvényesítője. Tulajdonképpen azt is mondhatnánk, az NVVH egyfajta „alternatív ügyészségként” jelent meg a magyar államszervezetben.

Az NVVH törvényben meghatározottak szerint:

- jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben,
- közvádat képvisel a bírósági eljárásban,
- közvagyon-visszaszerzési és -védelmi feladatokat lát el.

Az NVVH elnökét és elnökhelyetteseit az Országgyűlés kétharmados többséggel, hat évre választja meg. Az elnök évente beszámol tevékenységéről az Országgyűlésnek.

A rá vonatkozó törvény szerint az NVVH – hasonlóan az ügyészséghez – a feladatai ellátásában **független**, csak a jogszabályoknak van alárendelve, feladatkörében más személy vagy szerv által **nem utasítható**. Az NVVH számára **feladatot csak törvény állapíthat meg**. Az NVVH a feladatát más szervektől elkülönülten, és minden más jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy természetes személy **illetéktelen befolyásától mentesen** köteles ellátni.

Az NVVH igen széleskörű, kiterjedt feladat- és hatáskörei közül több érinti a közigazgatást is. Így egyebek mellett:

- ún. közvagyonvédelmi vizsgálat során vizsgálhat közigazgatási szerveket,
- a vizsgálat alapján hatósági, bírósági eljárást kezdeményezhet,
- felhívhatja az államháztartás alrendszereiből származó, valamint az európai uniós források felhasználásának ellenőrzése körében feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezetet eljárás megindítására,
- az ügyészséghez hasonló közérdekvédelmi feladatokat lát el.

Indoklás: kiegészítés az Alaptörvény 17. módosításával beiktatott 42. cikk és az NVVH-ról szóló új törvény alapján.

1.2.6. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

A 30. oldal 3. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Előzetes normakontroll esetében szűkebb a kezdeményezők köre is az utólagos normakontrollhoz képest. Alaptörvény módosításának alaptörvény-ellenességének előzetes normakontrollját csak a köztársasági elnök kezdeményezheti. A Kormány pedig csak nemzetközi szerződésnél **vagy a házszabály esetében** élhet ezzel a jogával.

Indoklás: kiegészítés a 2011. évi CLI. törvény 23. § (5) bekezdésének megfelelően.

A 30. oldal 4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Utólagos normakontroll esetében tágabb az a jogforrási kör, amelyet meg lehet küldeni az Alkotmánybíróságnak. Ezek például az Alaptörvény, törvény, kormányrendelet, miniszteri rendelet stb. Tágabb a kezdeményezők köre is. Ezek a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, **az NVVH elnöke**, az alapvető jogok biztosa.

Indoklás: kiegészítés az Alaptörvény 17. módosításával módosított 24. cikk (2) bek. e) pontja alapján.

A 30. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az Alkotmánybíróság tizenöt tagból álló testület, amelynek tagjait az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával tizenkét **kilenc** évre választja. Az Országgyűlés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmánybíróság a tagjai közül **sorából** elnököt választ, az elnök megbízatása az alkotmánybírói hivatali ideje lejártáig **három évig** tart.

A 30. oldal alján a szövegdox szövege az alábbiak szerint módosul:

Az Alaptörvény változást hozott az Alkotmánybíróság elnökének megválasztása terén is. A változás abban állt, hogy az Alkotmánybíróság elnökét az Országgyűlés **választja választotta**. 2011 előtt az elnököt az alkotmánybírák választották meg maguk közül. Ez azonban szükségszerűen az elnökjelöltek közötti versengést – és ezáltal a testületen belüli megosztottságot – eredményezhet, illetve eredményezett.

Vitathatatlan ugyanakkor, hogy az is kérdéseket vethet fel, ha egy független szakmai testület vezetőjét egy politikai szerv választja meg. Az alkotmányozó hatalom ezért az Alaptörvény 17. módosításával visszatért a 2011 előtti modellhez, és az Alkotmánybíróság tagjaira kívánja bízni az elnök személyére vonatkozó döntés meghozatalát.

Indoklás: az Alaptörvény 17. módosításával módosított 24. cikk (8) bekezdése alapján.

1.2.7. AZ ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA ÉS HELYETTESEI

A 32. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az alapvető jogok biztosát és helyetteseit az **Országgyűlés választja** meg kizárólag neki felelős megbízottként **hatéves** időtartamra, ezen túl az országgyűlési képviselők részéről a kérdésfelvetés joga is mutatja, hogy a biztosok alapvetően az Országgyűlésnek tartoznak felelősséggel, továbbá a biztosok évente beszámolnak az Országgyűlésnek tevékenységükről, tapasztalataikról. **Míg az alapvető jogok biztosának személyére a köztársasági elnök, addig a helyettesek személyére maga a biztos tesz javaslatot.**

Indoklás: kiegészítés az Alaptörvény 9. cikk (3) bek. j) pontja, és a 2011. évi CXI. törvény 4. § (1) bekezdése alapján.

1.2.8. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK

A 32. oldal 3-4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Helyi önkormányzatok működnek:

- községben;
- városban;
- járásszékhely városban;
- megyei jogú városban;
- a fővárosban és kerületeiben;
- vármegyében¹.

A fenti területi tagozódás alapján az önkormányzatok lehetnek **települési és területi önkormányzatok**. **Területi önkormányzatnak** a vármegyei önkormányzatokat tekintjük, ez azonban semminemű hierarchiát nem jelent. Az említett területi egységekben működő helyi önkormányzatok között nincs függőségi, alá-fölérendeltségi viszony, a területi egységek egymástól függetlenül gyakorolhatják a helyi önkormányzás jogát. A fővárost a törvény **területi és települési önkormányzatnak** nevezi.

Indoklás: Az Alaptörvény tizenhetedik módosítása 2026. október 1-jétől a „vármegye” elnevezés helyett visszatér a „megye” elnevezésre.

¹ Az Alaptörvény tizenhetedik módosítása 2026. október 1-jétől a „vármegye” elnevezés helyett visszatér a „megye” elnevezésre.

1.3.3. JOGALKOTÁS MINŐSÍTETT HELYZETEKBE

A 37. oldalon alulról a 3. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A helyi rendeletalkotás terén a fenti minősített helyzetekben pedig az jellemző, hogy a többletjogosítványok megilletik a vármegyei közgyűlés elnökét és a főpolgármestert is, akik a központi intézkedések helyi viszonyokra alkalmazott követelményeit jogosultak rendeleti úton bevezetni, holott ezeknek a személyeknek nincs jogalkotási hatáskörük.

A hatályos magyar alkotmányos szabályozás szerint különleges jogrend – azaz *hadiállapot, szükségállapot vagy veszélyhelyzet* – idején a **Kormány** kap **különleges rendeletalkotási jogot**. A Kormány a minősített helyzetben olyan rendeleteket is alkothat, amelyekkel törvényben meghatározottak szerinti rendkívüli intézkedéseket hozhat, valamint egyes **törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet**. Ez azt jelenti, hogy ilyenkor a Kormány rendelete lényegében törvényi erővel bír. Természetesen, ha a különleges jogrendi helyzet megszűnik, ezek a különleges rendeletek is hatályukat veszítik.

Indoklás: a hatályos Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésének megfelelő kiegészítés. A helyi önkormányzati szintű különleges rendeletalkotást veszélyhelyzet időszakában a katasztrófavédelmi törvény [2011. évi CXXVIII. tv. 46. § (4) bek.] tette lehetővé, ez a szabály azonban 2022 novemberében hatályát veszítette. Jóllehet a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. tv. 80. § (5) bekezdésében ezt a szabályt eredetileg átvette (a kihirdetett törvénytövegeben), végül ez a bekezdése nem lépett hatályba.

1.3.4. A KÖZJOGI SZERVEZETSZABÁLYOZÓ ESZKÖZÖK

A 38. oldal 2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Normatív utasításban szabályozhatja:

- a köztársasági elnök;
- a miniszterelnök;
- központi államigazgatási szerv vezetője, (amely egyszemélyi vezetés alatt álló);
- az Országos Bírósági Hivatal elnöke;
- a legfőbb ügyész;
- **az NVVH elnöke;**
- az alapvető jogok biztosa;
- a Magyar Nemzeti Bank elnöke;
- az Állami Számvevőszék elnöke;
- a fővárosi és vármegyei kormányhivatal vezetője, valamint
- a polgármester, a jegyző a vezetése, az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét.

Indoklás: a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bek. f) pontja szerint az NVVH elnöke is kapott normaalkotási jogot.

1.3.6. A KÖZÖSSÉGI JOG – NEMZETKÖZI JOG – NEMZETI JOG VISZONYA
A 40. oldalon alulról a 2. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Egyfelől maga az Alaptörvény kimondja, hogy **hazánk elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait**. Az Alaptörvény tehát a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait saját maga „ülteti át”, azaz teszi a magyar jogrendszer részévé. Ennek következtében az általánosan elismert szabályok, úgymint *a művelt nemzetek által elismert általános jogelvek, a nemzetközi szokásjog, és az ún. ius cogens* (ez utóbbi olyan nemzetközi norma, amelytől nem lehet eltérni nemzetközi szerződésben sem, pl. a népiirtás, a rabszolga-kereskedelem, kalózkodás tilalma) **lényegében automatikusan a magyar jogrendszer részévé váltak.**

Indoklás: technikai kiegészítés a mondat teljessége érdekében.

2. MODUL: KÖZIGAZGATÁSI ALAPISMERETEK

2.1.2. A KÖZPONTI IGAZGATÁS SZERVEI

A 45. oldal 3-4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A **minisztérium** a miniszter munkaszerve, amely a Kormány irányítása alatt álló különös hatáskörű államigazgatási szerv. Azt, hogy hazánkban milyen minisztériumok működnek, a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról szóló ~~2022. évi II.~~ **2026. évi XIII.** törvény tartalmazza. A **miniszter** vezeti a minisztériumot; e feladatkörében irányítja az államtitkár és a közigazgatási államtitkár tevékenységét, valamint dönt a hatáskörébe utalt ügyekben. Azt, hogy egy adott miniszternek konkrétan milyen feladatai és hatáskörei vannak, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló ~~182/2022. (V. 24.)~~ **90/2026. (V. 13.)** Korm. rendelet állapítja meg.

A minisztériumok közül a miniszterelnök munkaszervezeteként működik a Miniszterelnöki Kabinetiroda. A **Miniszterelnökség különleges jogállású, jórészt koordinációs szerepű szerv**; többek között **az általános politikai koordinációért, az európai uniós ügyek koordinációjáért, a kormányzati kommunikációért,** a kormánybiztosok tevékenységének összehangolásáért, kormányzati társadalmi kapcsolatok összehangolásáért, kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért, a társadalompolitika összehangolásáért felelős. Nem minisztériumi jogállású, de szervezeti felépítését tekintve a minisztérium felépítését követi a miniszterelnök kormányzati igazgatási munkaszervezeteként működő **Miniszterelnöki Kormányiroda**, amely nem önálló közigazgatási szerv, hanem a Miniszterelnöki Kabinetiroda **Miniszterelnökség** része.

Indoklás: kiegészítések a 2026. évi XIII. tv. és a 90/2026. (V. 13.) Korm. rendelet új szabályai alapján.

A 45. oldal 6. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

2022-ben létrehozott új, sajátos politikai felsővezetői tisztség a **miniszterelnök politikai igazgatója**. A politikai igazgató általános politikai, külpolitikai és közpolitikai, valamint társadalom-, gazdaság- és egyéb szakpolitikai kérdésekben tanácsával, illetve véleményével segíti a miniszterelnök és a Kormány tevékenységét és döntéseinek előkészítését. ~~A politikai igazgató tevékenységét a Miniszterelnöki Kabinetiroda segíti.~~

2024-ben egy újabb politikai felsővezetői megbíratás jelent meg a Kit. szabályai közt, ez a tisztség a miniszterelnök nemzetbiztonsági főtanácsadója. A nemzetbiztonsági főtanácsadó a polgári nemzetbiztonsági és hírszerzési tevékenység, rendészeti, bűnmegelőzési, bűnügyi, közbiztonsági feladatok, valamint honvédelmi kérdések kapcsán tanácsával, véleményével segíti a miniszterelnök, illetve a Kormány tevékenységét és döntéseinek előkészítését.

Mindkét tisztség betöltőjét a miniszterelnök nevezheti ki és mentheti fel, megbíratási idejük a miniszterelnök megbíratási idejéhez kötődik. Tevékenységüket a Miniszterelnökség segíti.

Indoklás: a Miniszterelnöki Kabinetiroda a 2026. évi XIII. törvény 2. § (7) bek. alapján beolvadt a Miniszterelnökségbe. Az új tisztséget a Kit. 13/B. §-a szabályozza.

A 46. oldal 4. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Miniszteri biztos eshetőlegesen működik a minisztériumban. A miniszter normatív utasítással kiemelt fontosságú feladat ellátására miniszteri biztost nevezhet ki, legfeljebb hat hónapra **két évre**.

Indoklás: pontosítás a Kit. 221. § (2) bekezdésének megfelelően.

A 47. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

alap- vagy mesterképzésben szerzett közgazdász szakképzettséggel, vagy felsőfokú végzettséggel és a feladat- és hatáskörének megfelelő szakirányú szakképzettséggel rendelkezik. ~~A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztériumban ifjúságpolitikával kapcsolatos feladatok ellátására kinevezett helyettes államtitkár esetében el lehet tekinteni a szakképzettségtől, ha annak megszerzésére irányuló képzésben vesz részt.~~

Indoklás: pontosítás.

A 47. oldal 3. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A közigazgatási személyzetpolitika kiemelt szereplője a kormányzati személyügyi igazgatás központi feladatait ellátó szerv, azaz **a Miniszterelnöki Kormányiroda Miniszterelnökséget vezető miniszter**. A törvény értelmében ugyanis a kormányzati főhivatal és a központi hivatal élén álló vezetői és helyettesi, illetve a kormányzati igazgatási szervek főosztályvezetői, illetve osztályvezetői megbízásra, **valamint miniszteri biztosnak** javasolt személyek kapcsán a kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője kifogással élhet, és a kifogásolt személy nem lesz kinevezhető a javasolt tisztségre.

Indoklás: kiegészítés az új statútumrendelet 19. § (1) bekezdésének, valamint a Kit. 221. §-ának megfelelően.

A 47. oldalon alulról a 2-3. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A helyettes államtitkárt a miniszter javaslatára a miniszterelnök határozatlan időre nevezi ki, ~~a kinevezés feltételei ugyanazok, mint a közigazgatási államtitkár esetében.~~ A miniszter javaslatát a kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője véleményének kikérését követően a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára útján terjeszti a miniszterelnök elé. A kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője a javaslat megküldésétől számított tizenöt napon belül kifogással élhet.

A helyettes államtitkárok nem kizárólagosan a közigazgatási államtitkár, hanem az államtitkár irányítása alá is tartozhatnak. A kinevezés feltételei és a megszűnésre vonatkozó szabályok ugyanazok, mint a közigazgatási államtitkárnál elmondottak esetében. **A kinevezés kapcsán ugyanakkor kivételt képez, hogy a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztériumban ifjúságpolitikával kapcsolatos feladatok ellátására kinevezett helyettes államtitkár esetében el lehet tekinteni a szakképzettségtől, ha annak megszerzésére irányuló képzésben vesz részt.**

Indoklás: a Kit. 224. § (1a) bekezdésének szabályát itt indokolt feltüntetni. A törlésre javasolt szövegrész felesleges, mivel a bekezdés végén szó esik erről.

A 48. oldalon az ábrát követő 1. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A miniszterelnök kormányzati igazgatási munkaszervezeteként, a ~~Miniszterelnöki Kabinetiroda~~ **Miniszterelnökség** részeként működő szerv, amelynek élén közigazgatási államtitkár áll, akit az általános politikai koordinációért felelős miniszter a miniszterelnök útmutatása szerint irányít. Szervezeti felépítését és vezetését tekintve sokban hasonlít a minisztériumra. A miniszterelnök határozza meg a Kormány általános politikáját, és

irányítja ennek végrehajtását, amelyet vagy közvetlenül vagy a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára útján végez.

Indoklás: a Miniszterelnöki Kabinetiroda a 2026. évi XIII. törvény 2. § (7) bek. alapján beolvadt a Miniszterelnökségbe.

A 48. oldalon alulról az 1. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Az **autonóm államigazgatási szervek** nem tartoznak a kormány irányítása alá, törvény által létrehozott egyszemélyi vezetés alatt álló szervek. Fontos megemlíteni, hogy az önálló szabályozó szervekhez képest az autonóm államigazgatási szervek vezetői nem alkothatnak jogszabályt, de kiadhatnak közjogi szervezetszabályozó eszközt. A Ksztv. a következő autonóm államigazgatási szerveket sorolja fel:

- Közbeszerezési Hatóság;
- Integritás Hatóság;
- Gazdasági Versenyhivatal;
- Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság;
- Nemzeti Választási Iroda;
- Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság.†
- ~~Szuverenitásvédelmi Hivatal.~~

Indoklás: A 2026. évi XXIV. törvény rendelkezett a Szuverenitásvédelmi Hivatal megszüntetéséről.

A 49. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A **kormányzati főhivatal** az Országgyűlés, vagyis szintén törvény által létrehozott, a Kormány irányítása alatt működő központi államigazgatási szerv. A kormányzati főhivatal felügyeletét a miniszterelnök **Kormány** által **rendeletben** kijelölt miniszter látja el. A főhivatal vezetőjét – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a főhivatalt felügyelő miniszter javaslatára a miniszterelnök nevezi ki és menti fel.

Indoklás: pontosítás a Kit. 34. § (2) bekezdésének megfelelően.

A 49. oldalon a szövegdobozban lévő szöveg az alábbiak szerint módosul:

A honvédség, a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok fő funkciói és céljai egyaránt az ország belső és külső védelme, a közrend fenntartása, melynek érdekében jogkorlátozó tevékenységeket folytathatnak. Az állami közhatalom végső soron való érvényre juttatásának eszközei, ezért alkotmányos szabályozásuk indokolt (Alkotmány 40/A–C. §; Alaptörvény 45–47. § cikk). Az Alaptörvény immár rendezetten, azonos struktúrában szabályozza a Magyar Honvédség, a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok fő funkcióit (alkotmányos feladatait), polgári irányításukat, hivatásos állományú tagjaik párttagságának és politikai tevékenységének tilalmát, valamint a részletes szabályozásukra vonatkozó sarkalatos törvényi felhatalmazást.

Indoklás: szövegpontosítás.

2.1.3. A KÖZPONTI IGAZGATÁS HELYI-TERÜLETI SZERVEI

2.1.3.1. A dekoncentrált szervek

Az 51. oldalon található táblázat szövege az alábbiak szerint módosul:

Kinevezett vezető	Kinevező vezető
főispán ²	Miniszterelnök
főigazgató	a főispán javaslatára a közigazgatási és területfejlesztési vidék- és településfejlesztési miniszter
igazgató	a főigazgató javaslatára a főispán
járási hivatalvezető	a főispán javaslatára a közigazgatási és területfejlesztési vidék- és településfejlesztési miniszter
járási hivatalvezető-helyettes	a járási hivatalvezető javaslatára a főispán

2.5.1. KÖZIGAZGATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁK 2010 UTÁN

A 124. oldal 1-2. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A következő időszakra vonatkozó, vagyis a 2027-ig tartó Európai Unió programozási ciklushoz kapcsolódó magyarországi átfogó közigazgatásfejlesztési stratégia jelen tananyag lezárásakor még nem került publikálásra. Ezért ennek célrendszerét, intézkedési terveit még nem tudjuk ismertetni.

2020-ban a közigazgatás átfogó megújítását célzó programok, stratégiák folyamata lezárult, ezt követően alapvetően ágazati stratégiák elfogadása vált jellemzővé. A kormányhatározati szinten megjelenő stratégiák közül – korántsem a teljesség igényével – említhető példaként a nemzeti biztonsági, az egészségügyi, a köznevelési, a mesterséges intelligencia, a digitális agrár-, az építésgazdasági, a turizmusfejlesztési, a hidrogén-, a nemzeti katonai, az egészséginformatikai, a K+F+I, a társadalmi felzárkózási, az űr-, az integrált határigazgatási, az agglomerációs vasúti, a korrupció elleni, a digitális élelmiszeripari, az akvakultúra, a nemzeti digitalizációs, vagy a zöld közbeszerzési stratégia.

Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy a hazai közigazgatás-fejlesztési törekvések egyik kulcseleme az e-közigazgatási megoldások fejlesztése. Erre vonatkozóan rendelkezésre áll a Nemzeti Elektronikus Közigazgatási Stratégia, mellyel részletesen foglalkozunk a tananyag későbbi részében (6. modul).

Indoklás: kiegészítés az aktualitásoknak megfelelően.

2.5.3. A KÖZIGAZGATÁS- ÉS KÖZSZOLGÁLTATÁS-FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

a 127. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

A Stratégia kapcsán fontos kiemelni, hogy a 2014–2020 közötti európai uniós támogatási ciklus kapcsolódó fejlesztéseinek tervezési és finanszírozási keretét biztosító Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztési Operatív Programban (KÖFOP) megvalósuló fejlesztéseknek a Stratégiában megfogalmazott célok megvalósulását kell **ett** szolgálniuk, ily módon tehát a KÖFOP stratégiai megalapozását ez a Stratégia **jelenti jelentette**.

Indoklás: nyelvtani pontosítás.

² Az Alaptörvény tizenhetedik módosítása értelmében 2026. október 1-jétől a „főispán” hivatalos elnevezés is megszűnik, és visszatér a „kormány megbízott” megnevezés.

3. MODUL: EURÓPAI UNIÓS ALAPISMERETEK

3.1.1. AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ RÖVID TÖRTÉNETE (PÁRIZSTÓL LISSZABONIG) 134. oldal szövege az alábbiak szerint bővül:

(...)

~~Az Európai Unió megkérdőjelezhetetlen gazdasági és politikai eredményei igen vonzóak azon országok számára is, melyek nem vagy még nem tagjai a közösségnek. A csatlakozásnak természetesen szigorúan meghatározott kritériumai vannak. 2026-ban az alábbi államokkal folytat csatlakozási tárgyalásokat az unió, azaz ezek a tagjelölt államok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Grúzia, Moldova, Montenegró, Észak-Macedónia, Szerbia, Törökország, Ukrajna.~~

Az Európai Unió megkérdőjelezhetetlen gazdasági és politikai eredményei igen vonzóak azon országok számára is, melyek nem vagy még nem tagjai a közösségnek. A csatlakozásnak természetesen szigorúan meghatározott kritériumai vannak. Az uniós csatlakozási folyamat több, egymástól elkülönülő szakaszból áll. A tagjelölti jogállás megszerzése önmagában nem jelenti a csatlakozási tárgyalások megnyitását. 2026-ban Albánia, Bosznia-Hercegovina, Grúzia, Moldova, Montenegró, Észak-Macedónia, Szerbia, Törökország és Ukrajna rendelkezik tagjelölti státusszal. A tárgyalási folyamat tényleges státusza országonként eltérő; Grúzia csatlakozási folyamata a 2024-ben megállapított visszalépések miatt de facto leállt.

Indokolás: pontosítás az oktatási tapasztalatok alapján.

3.1.3. AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYRENDSZERE 136. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~(...) Az európai választásokon minden választókorú uniós polgár választhat és választható. (...)~~

Az uniós polgárok az állampolgárságuk szerinti tagállamban, valamint – az uniós és tagállami jogban meghatározott feltételek szerint – a lakóhelyük szerinti másik tagállamban is választók és választhatók az európai parlamenti választásokon. A választójog gyakorlásának részletes feltételeit a közös uniós elvek keretei között a tagállami jog határozza meg.

~~(...) Az EP-képviselők tagjaik közül 2 és fél éves (megújítható) időtartamra megválasztják az intézmény elnökét és tisztségviselőit. A Parlament elnöke 2024-től a máltai Roberta Metsola. Az Európai Parlament elnöke 2022. január 18. óta Roberta Metsola. A Parlament 2024. július 16-án újraválasztotta a 2024–2029-es parlamenti ciklus első két és fél évére, 2027-ig. (...)~~

Indokolás: Pontosítás az alábbi jogszabályok nyomán: EUMSZ 22. cikk (2) bekezdés; EUSZ 14. cikk (3) bekezdés; 93/109/EK tanácsi irányelv.

A 137. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~(...) Az Európai Unió Tanácsa a társjogalkotónak minősülő Európai Parlament mellett az Unió legfontosabb jogalkotó intézménye. (...)~~

Az Európai Unió Tanácsa az Európai Parlamenttel közösen látja el az Unió jogalkotási feladatait. A rendes jogalkotási eljárásban a két intézmény egyenrangú társjogalkotóként jár el.

Indokolás: pontosítás.

A 138. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

Az ülések **elnöki tisztét** a Tanács féléves elnökségét ellátó tagállam minisztere tölti be. Kivétel ez alól a Külügyek Tanácsa, melynek ülésein rendszerint az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője elnököl. ~~A Tanács attól függően, hogy milyen döntést kell meghoznia szavazhat egyszerű többséggel, vagy egyhangúlag, ám a leggyakrabban (az uniós jogszabályok mintegy 80%-a esetében) minősített többséggel szavaz. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a tagállamok 55%-ának támogató szavazata szükséges, úgy, hogy e tagállamok az EU népességének legalább 65%-át képviselik.~~

A Tanács főszabály szerint minősített többséggel határoz. A Bizottság vagy a külügyi és biztonságpolitikai főképviselő javaslata alapján a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább 55%-ának – legalább 15 tagállamnak – a támogatása szükséges, feltéve, hogy e tagállamok az Unió népességének legalább 65%-át képviselik. A blokkoló kisebbségnek legalább négy tanácsi tagból (tagállamból) kell állnia.

Indokolás: pontosítás és konkretizálás az alábbi jogszabályokkal összhangban: EUSZ 16. cikk 4 bekezdés; EUMSZ 238. cikk 2–3 bekezdés.

A 140. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~(...)~~

További feladatai:

- ~~• Az EU kezdeményező és javaslattevő szerve, amely egyben kizárólagos joggal rendelkezik a jogalkotási javaslatok beterjesztésére a döntéshozó szervek, így a Tanács és a Parlament elé.~~
- ~~• Végrehajtja az Unió költségvetését.~~
- ~~• Szűk körben jogalkotói hatáskörrel is rendelkezik a Szerződésekben meghatározott területeken.~~

További feladatai:

- Az Unió legfontosabb kezdeményező és javaslattevő intézménye. Az uniós jogalkotási aktusok főszabály szerint a Bizottság javaslata alapján fogadhatók el, de a Szerződések egyes esetekben más szereplők számára is biztosítanak kezdeményezési jogot.
- Végrehajtja az Unió költségvetését, és irányítja az uniós programokat.
- A jogalkotási aktusokban kapott felhatalmazás alapján felhatalmazáson alapuló, illetve – az egységes végrehajtási feltételek biztosítása érdekében – végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el.

~~(...) Az Európai Bizottság testületileg az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel, valamint az EP bizalmatlansági indítvány elfogadásával lemondásra kényszerítheti a Bizottságot. A bizalmatlansági indítvány lehetővé teszi az Európai Parlament számára az~~

~~Európai Bizottság demokratikus ellenőrzését; a Bizottságot megbízatásának ideje alatt a Parlamentnek jogában áll bármely pillanatban visszahívni.~~

~~A Lisszaboni Szerződéssel bevezetett módosítások elvileg lehetővé tennék a tagok számának csökkentését, de könnyen lehet, hogy a tagállamok presztízs-okoktól vezérelve ezután is ragaszkodni fognak az „egy állam, egy biztos” elvéhez. (...)~~

Az Európai Bizottság testületileg az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel, valamint az Európai Parlament meghatározott feltételekkel bizalmatlansági indítványt fogadhat el a Bizottsággal szemben. Ehhez a leadott szavazatok kétharmados többsége és egyben a Parlament összes tagja többségének támogatása szükséges. Az indítvány elfogadása esetén a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk.

Az EUSZ szövege eredetileg a Bizottság létszámának csökkentését irányozta elő, ugyanakkor azt is lehetővé tette, hogy az Európai Tanács egyhangúlag ettől eltérjen. Az Európai Tanács döntése alapján továbbra is minden tagállam egy állampolgára tagja a Bizottságnak; a jelenlegi biztosok testülete ezért 27 tagú – azaz továbbra is „egy állam, egy biztos” elve érvényesül.

Indokolás: Pontosítás és konkretizálás az alábbi jogszabályokkal összhangban: EUSZ 17. cikk 2. és 8. bekezdés; EUMSZ 234. cikk.

A 141. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~Az Európai Bíróság jogértelmezése, döntései és határozatai az Európai Unió tagállamaiban kötelező erővel bírnak.~~

Az Európai Bíróság ítélete kötelező az adott ügyben eljáró felekre és intézményekre. Az előzetes döntéshozatali eljárásban adott jogértelmezés köti a kérdést előterjesztő bíróságot, és azt más tagállami bíróságoknak és hatóságoknak is figyelembe kell venniük az uniós jog azonos rendelkezésének alkalmazásakor.

(...)

~~A luxembourgi székhellyel működő Számvevőszék végzi az Unió pénzügyi ellenőrzését. Ennek az intézménynek a felépítése azzal, hogy ebben az esetben nem bírőról, hanem pénzügyi szakemberekről van szó szinte tökéletesen megegyezik a Bírósággal, ezért ennek részletes ismertetésétől e helyütt eltekintünk, az ott elmondottak megfelelően irányadók.~~

A luxembourgi székhellyel működő Számvevőszék végzi az Unió pénzügyi ellenőrzését. A Számvevőszék tagállamonként egy tagból áll. Tagjai, akik pénzügyi szakemberek függetlenül, az Unió általános érdekében járnak el. A Számvevőszék feladata az Unió bevételeinek és kiadásainak külső ellenőrzése, valamint az éves és különjelentések, továbbá vélemények elkészítése.”

Indokolás: pontosítás és konkretizálás az alábbi jogszabály szerint: EUMSZ 285–287. cikk.

A 142. oldalra bekerül az alábbi táblázat:

Intézmény	Fő szerep	Rövid magyarázat
Európai Tanács	Politikai iránymeghatározás	Az állam- és kormányfők fóruma
Európai Parlament	Társjogalkotó, demokratikus képviselet	Az uniós polgárok közvetlenül választott képviselőiből áll
Tanács	Társjogalkotó, tagállami képviselet	A tagállamok szakminiszterei vesznek részt benne
Európai Bizottság	Kezdeményezés, végrehajtás, ellenőrzés	Az uniós érdek képviselője, a közösség őre
Európai Unió Bírósága	Bírói kontroll	Biztosítja az uniós jog egységes értelmezését
Számvevőszék	Pénzügyi ellenőrzés	Ellenőrzi az uniós források felhasználását
Európai Központi Bank	Monetáris politika	Az euróövezet központi bankja

Indokolás: az oktatási tapasztalatok alapján igényelt összefoglaló táblázat.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSzB) – a Régiók Bizottsága mellett – az EU-intézmények egyik tanácsadó szerve. Az EGSzB a Római Szerződések alapján 1957-ben jött létre azzal a céllal, hogy a különféle gazdasági, szociális érdekcsoportokat bekapcsolják a közösségi döntések előkészítésébe. A szerv feladata, hogy tanácsokat adjon a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament számára, de az EU intézményei bizonyos kérdésekben kötelesek konzultálni az EGSzB testületével, bár véleményüket nem kötelesek figyelembe venni a döntéshozatal során.

A jelenleg 329 tagú testület a munkaadók, a munkavállalók és az egyéb civil szervezetek képviselőiből áll, akiket a tagállamok javaslatára a Tanács nevez ki minősített többséggel öt éves időtartamra. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságban 12 tag képviseli Magyarországot

*Indokolás: A szerv pontos neve **Európai Gazdasági és Szociális Bizottság***
https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-economic-and-social-committee-eesc_hu

A 144. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

(...)

- ~~Az **ajánlás** címzettjeire nézve bizonyos cselekvési és magatartási szabályokat fogalmaz meg.~~
- ~~A **véleményben** az EU intézménye álláspontra határoz meg valamely kérdésben.~~

- Az **ajánlás** címzettjeire nézve valamely követendő magatartásra vagy intézkedésre hívhat fel,

- A **véleményben** az EU intézménye vagy szerve álláspontra határoz meg valamely kérdésben.

Az ajánlás és a vélemény nem kötelező jogi aktus. Nem kötelező jellegük ellenére jogértelmezési és szakpolitikai jelentőséggel rendelkezhetnek.

Indokolás: pontosítás és konkretizálás az alábbi jogszabály szerint: EUMSZ 288. cikk.

A 145. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

(...)

- ~~bármilyen ügyben jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez;~~
az Unió tevékenységi körébe tartozó és őket közvetlenül érintő ügyben petíciót nyújthatnak be az Európai Parlamenthez. (...)

Indokolás: Pontosítás és konkretizálás az alábbi jogszabályok szerint: EUMSZ 227. cikk. Alapjogi Charta 44. cikk.

~~(...) Az Alapjogi Charta alapjogokról, nem pedig emberi jogokról beszél, mégpedig jórészt azért, mert a benne foglalt **jogosultságok az úgynevezett uniós polgárság intézményéhez kötődnek elsősorban,** bár kétségtelenül nem kizárólagosan~~

Az Alapjogi Charta az uniós jogrendben védett jogokat, szabadságokat és elveket foglalja össze. A Chartában biztosított jogok jelentős része minden személyt megillet, állampolgárságától függetlenül; csak egyes, különösen az uniós polgársághoz kapcsolódó jogok jogosulti köre korlátozott az uniós polgárokra.

Indokolás: pontosítás.

4. MODUL: GAZDÁLKODÁSI ÉS PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK

4.1.2. A FISKÁLIS POLITIKA CÉLJA, AZ ÁLLAMADÓSSÁG ÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI HIÁNY

A 151. oldalon a bekeretezett szöveg – a kapcsolódó 111. lábjegyzettel együtt – törlendő, valamint a második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A magyar Alaptörvény sajátossága, hogy a közpénzügyekre vonatkozó fiskális jellegű szabályozás az Alkotmányhoz képest szigorúbb és részletesebb lett.¹¹¹ Az előző Alkotmánynak nem volt önálló gazdasági pénzügyi fejezete, pénzügyi jogi vonatkozásban igen kevés közvetlen rendelkezést tartalmazott. Az Alaptörvényben új, „A közpénzek” elnevezésű részben immáron egységesen jelennek meg a közpénzügyekről szóló rendelkezések, ide értve egyebek mellett az államadósság-fékre vonatkozó rendelkezéseket is.

111. Lábjegyzet: Trócsányi László: „Nem azonos startvonalról indulunk”. In: Molnár Benedek – Németh Márton – Tóth Péter: Mérlegen az Alaptörvény. Interjúkötet hazánk új Alkotmányáról. HVG-Orac, Budapest, 2013. 81. o. 31 Uo

Nagyon nagy mértékű eladósodás esetén adósságválság alakul ki. Adósságválság esetén egy ország fizetési mérleg hiánya tartósan nagy, ezért hitelfelvételre kényszerül. Ilyen esetben ahhoz, hogy fizetni tudja kötelezettségeit, a felvett hitelre is mindig újabb hitelt kell felvennie. Az adósságválság megelőzése érdekében alkotta meg az Országgyűlés a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvényt **törvény** (a továbbiakban: stabilitási törvény), amely definiálja az államadósság fogalmát, **és kötelező adósságcsökkentési, valamint szigorú ellenőrző mechanizmusokra vonatkozó szabályokat ír elő a fenntarthatatlan állami eladósodás megakadályozására.** és szigorúan szabályozza az ennek részét képező önkormányzati adósság képződésének feltételeit. Az 50%-os adósságsszint eléréséig olyan adósságcsökkentési szabály érvényesül, ami kizárja a pro-ciklikusságot, automatikusan kezeli az Alaptörvény fenti kitételét, miszerint tartós és jelentős gazdasági visszaesés esetén el lehet tekinteni az adósságcsökkentéstől, és biztosítja az 50%-os adósságmutató elérését belátható időn belül.

Indokolás: 2026. évi közpénzügyi reform irányelvei, továbbá a közérthetőség érdekében történő szövegegyesítés, valamint a megértéshez feltétlenül nem szükséges tartalom törlése.

4.1.4. A PÉNZÜGYI KÖZVETÍTŐRENDSZER

4.1.4.2. Magyar Nemzeti Bank

A 153. oldalon a szerkezeti egység 3. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az MNB szervei a **Monetáris Tanács**, a **Pénzügyi Stabilitási Tanács**, az **Igazgatóság** és a **felügyelőbizottság**. Az MNB élén elnök áll, akit a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevez ki hat évre. Az elnök felelős a monetáris tanács döntéseinek végrehajtásáért és az MNB működésének irányításáért. Az MNB elnöke a Költségvetési Tanács tagja, a feladathoz kapcsolódóan a MNB rendszeres kiadványt jelentet meg, **amelynek** A kiadványsorozat célja, hogy a Költségvetési Tanácsot a **törvényben, illetve az Alaptörvényben meghatározott** feladatai ellátásában támogassa. Az MNB alelnökeinek megbízatása hat évre szól. Az MNB legalább kettő, legfeljebb három alelnökkel rendelkezik.

Indokolás: A szöveg egyszerűsítése a közérthetőség biztosítása érdekében.

4.2.3. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS

4.2.3.3. A költségvetési törvény előkészítése és a költségvetési döntés

A 163. oldalon a szerkezeti egység 2) az alábbiak szerint módosul:

2) Az államháztartásért felelős miniszter június 30-ig **augusztus 31-éig** kidolgozza a tervezés részletes ütemtervét, **kereteit** és tartalmi követelményeit.

Indokolás: Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény – a közpénzügyi reformokkal összefüggésben egyes államháztartási szabályok módosításáról szóló 2026. évi XLV. törvény 7.§ (1) bekezdésével módosított – 13. § (1) bekezdése. Hatályos: 2026. augusztus 15., azzal, hogy a rendelkezést első alkalommal a Magyarország 2027. évi központi költségvetéséről szóló törvény tekintetében kell alkalmazni.

A 163. oldalon a szerkezeti egység 4) és 5) pontja az alábbiak szerint módosul:

4) Az államháztartásért felelős miniszter elkészíti a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat tervezetét, amelyet a megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazó önálló törvényjavaslattal együtt a Kormány elé terjeszt. A Kormány a döntését követően, **az október 1. és október 31. közötti időszakban** az Országgyűlés elé terjeszti a következő év törvényjavaslatát. **A Költségvetési Tanács a stabilitási törvényben meghatározottak szerint, annak benyújtásakor, majd a tárgyalása során véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatról. A Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatot a stabilitási törvény szerint egyeztetve a Költségvetési Tanáccsal.**

5) Végezetül pedig az Országgyűlés ~~legkésőbb december 31-éig~~ **elfogadja** a következő költségvetési évre vonatkozó törvényt **az Országgyűlés fogadja el.**

Indokolás: A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény – a közpénzügyi reformokkal összefüggésben egyes államháztartási szabályok módosításáról szóló 2026. évi XLV. törvény 3.§ (1) bekezdésével módosított – 25. § (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) – a közpénzügyi reformokkal összefüggésben egyes államháztartási szabályok módosításáról szóló 2026. évi XLV. törvény 9.§ bekezdésével módosított – 22. § (2) bekezdése. Hatályos: 2026. augusztus 15. azzal, hogy az Áht. módosított rendelkezését első alkalommal a Magyarország 2027. évi központi költségvetéséről szóló törvény tekintetében kell alkalmazni.

4.2.4. A HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÖLTSÉGVETÉS

4.2.4.1. A helyi önkormányzati bevételek

A 164. oldalon a szerkezeti egység negyedik bekezdése törölendő:

~~Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adókat is bevezethet, amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya.~~

Indokolás: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt módosító, a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv végrehajtása érdekében szükséges adóintézkedésekről, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2026. évi XXXV. törvény 28.§-a. Hatályos: 2027. január 1.

4.2.5. NEMZETI VAGYON

4.2.5.3. Az állami vagyonnal való gazdálkodás

A 166. oldalon az alcím alatti második bekezdés utolsó a következők szerint változik:

... . Az állami vagyon felügyeletéért, az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért a gazdaságfejlesztésért felelős **pénzügy**miniszter a felelős, aki a feladatait a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (MNV Zrt.) közreműködésével látja el.

Indokolás: A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 90/2026. (V. 13.) Korm. rendelet 130.§ (1) bekezdés 3.és 4. pont. Hatályos: 2026. május 14.

4.2.7. ELLENŐRZÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS TERÜLETÉN

4.2.7.2. Az államháztartás külső ellenőrzése

A 173. oldalon a szerkezeti egység első bekezdése a következők szerint módosul:

Az államháztartás külső ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat az **Állami Számvevőszék** látja el, amely az ~~Alaptörvény értelmében~~ az Országgyűlés általános hatáskörű pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve.

Indokolás: A szöveg egyszerűsítése a közérthetőség biztosítása érdekében.

5. MODUL: INFORMÁCIÓBIZTONSÁGI ÉS ADATVÉDELMI ALAPISMERETEK

5.1.2. A HAZAI ADATVÉDELEM JOGI KERETEI

A 177. oldalon a szövegdozban lévő szövegrész az alábbiak szerint módosul:

Az Alkotmány alapján létrejött korábbi törvényi keretek között a jogalkotó egy országgyűlési biztosi (ombudsmani) típusú intézményi védelmet biztosított az információs alapjogok számára, amelynek alapvető eszközei a visszasságok feltárása, a nyilvánosság tájékoztatása volt, és hatósági eszközökkel csak korlátozottan rendelkezett. Az elmúlt évtizedek információs forradalma hatalmas kihívást jelent a jogvédelem számára is. E változások tapasztalataira alapozva az Alaptörvény – szoros összefüggésük miatt – együtt kezeli az információs alapjogokat, és maga rendelkezik a független, hatósági típusú jogvédelmi intézmény létrehozásáról. Az így létrejött Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság egy autonóm államigazgatási szerv, amelynek elnökét a köztársasági elnök javaslatára az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával választják, akárcsak korábban az adatvédelmi biztost. **a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki kilenc évre. A Hatóság feladatainak ellátása során független, csak a törvénynek van alárendelve.**

Ezek alapján tehát továbbra is egy független intézmény foglalkozik az adatvédelemmel és az információs szabadsággal, ugyanakkor széleskörű hatósági jogosítványokkal rendelkezik, amelyek révén hatékonyabban képes ellátni jogvédelmi feladatát

Indokolás: javítás az alábbi jogszabály alapján: Infotv. 40/A. és az elnök jogállására vonatkozó további rendelkezések.

A 179. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~A különleges adatokat az érintett kifejezett hozzájárulásával lehet kezelni. Bizonyos esetekben a társadalom érdeke szükségessé teheti a különleges adatok kötelező kezelését (bűnüldözés, bűnmegelőzés, közegészségügy, menekültügy). Az ilyen adatkezeléseket csak törvény vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusa rendelheti el vagy teheti lehetővé a megfelelő garanciák biztosításával.~~

A különleges személyes adatok kezelése főszabály szerint tilos. Az ilyen adatok csak akkor kezelhetők, ha a GDPR-ban meghatározott valamely kivétel alkalmazható. Ilyen kivétel lehet többek között az érintett kifejezett hozzájárulása, valamely jelentős közérdek, egészségügyi vagy népegészségügyi cél, jogi igény érvényesítése, illetve megfelelő garanciák mellett tudományos kutatás vagy közérdekű archiválás.

Indokolás: pontosítás az alábbi jogszabály szerint: GDPR 9. cikk 2 bekezdés.

5.1.4. AZ ÉRINTETT JOGAI

A 180. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~A korlátozott tárolhatóság elve szerint a személyes adatok tárolását csak meghatározott ideig teszi lehetővé a jogszabály.~~

A korlátozott tárolhatóság elve szerint a személyes adatok az érintettek azonosítását lehetővé tevő formában csak az adatkezelés céljának eléréséhez szükséges ideig tárolhatók. A megőrzési időt jogszabály is meghatározhatja, ennek hiányában az adatkezelőnek kell azt a célhoz és a szükségességhez igazodva megállapítania.

Indokolás: pontosítás az alábbi jogszabály szerint: GDPR 5. cikk 1 bekezdés.

• **Hozzáféréshez való jog.** Az érintett nemcsak az adatkezelést megelőzően, de később is tájékoztatást kérhet az adatkezelőtől a személyes adatai kezeléséről, illetőleg hozzáférhet az adatkezelő által kezelt személyes adataihoz. Az érintett kérésére az adatkezelőnek – legfeljebb ~~30 napon belül~~ **egy hónapon belül** – tájékoztatást kell adnia az általa vagy megbízásából kezelt személyes adatokról. **A határidő szükség esetén – a kérelmek összetettségére és számára tekintettel – további két hónappal meghosszabbítható** Az adatalany arról is érdemi tájékoztatást kaphat, hogy személyes adatait ki, milyen jogalapon és mikor igényelte a nyilvántartásokból.

Indokolás: pontosítás az alábbi jogszabály szerint: GDPR 12. cikk 3 bekezdés.

A 181-2. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~(...) A rendelet kiegészíti a GDPR-t: míg az adatvédelmi szabályok az adatok jogszerű kezelésére fókuszálnak, az AI Act azt vizsgálja, milyen döntéseket hozhat egy algoritmus, és milyen kockázatokkal.~~

Az AI Act és a GDPR egymás mellett alkalmazandó. A GDPR a személyes adatok kezelésének jogszerűségét, alapelveit, garanciáit és az érintetti jogokat – ezen belül az automatizált döntéshozatalt és a profilalkotást – szabályozza. Az AI Act ezzel párhuzamosan az MI-rendszerek fejlesztésére, forgalomba hozatalára, üzembe helyezésére és használatára vonatkozó kockázatkezelési, átláthatósági, dokumentációs, emberi felügyeleti és piacfelügyeleti követelményeket határoz meg.

Indokolás: pontosítás.

5.2.2. A KÖZÉRDEKŰ ADATOK

A 183. oldal szövege az alábbi mondattal bővül:

Közérdekű adatnak nevezzük a közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információt vagy ismeretet, függetlenül kezelésének módjától. A közérdekű adatok köre igen tág, hiszen a személyes adatokat leszámítva ide tartozik gyakorlatilag minden, a közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő **és annak tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett** adat. Például egy közérdekű adatokat tartalmazó nyilvántartást vezető állami szervnél nemcsak e nyilvántartás adatai közérdekű adatok, hanem az adott szerv belső szabályzatai, a szerv létszámadatai, ügyfélfogadási rendje és költségvetésének, gazdálkodásának adatai is.

Indokolás: pontosítás.

5.2.4. AZ ADATOK MEGISMERÉSE

184. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~Kizárólag a teljesítéssel összefüggésben, azzal tényleges kapcsolatban lévő költséget lehet felszámítani. Ennek jegyében a felhasznált adathordozó (például 10 oldal fölötti fénymásolt papír, cd, dvd, pendrive), valamint a kézbesítés költségeit lehet jogszerűen igényelni. Ezen túlmenően más költségelem nem vehető figyelembe.~~

~~(...)~~

A költségtérítés megállapítása csak a hatályos 301/2016. (IX. 30.) Korm. rendeletben meghatározott költségelemekre, így különösen az adathordozó (cd, dvd, pendrive) és a kézbesítés költségeire terjedhet ki, a rendeletben meghatározott alsó és felső korlátok figyelembevételével.

Indokolás: Pontosítás az alábbi jogszabály szerint: 301/2016. (IX. 30.) Korm. rendelet a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségtérítés mértékéről.

~~(...)~~

A közfeladatot ellátó szerv főszabály szerint 15 napon belül tesz eleget az adatigénynek. A határidő indokolt esetben egy alkalommal 15 nappal meghosszabbítható, ha az igény jelentős terjedelmű, nagyszámú adatra vonatkozik, vagy teljesítése aránytalan munkaerőforrás-igénybevétellel jár. Amennyiben költségtérítést állapít meg, az adatigénylőnek 30 napja van, hogy nyilatkozzon, fenntartja-e az adatigénylését, és 15 napja, hogy megfizesse azt. Az adatigény teljesítésének elutasítását 15 napon belül kell közölni. A jelentős terjedelmű adatra vonatkozó, illetve jelentős munkaerő-ráfordítást igénylő adatigénylés-teljesítésekre speciális határidők vonatkoznak.

Indokolás: pontosítás az alábbi jogszabály szerint: 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 29 szakasz 1. bekezdés.

5.3.5. A SZEMÉLYI BIZTONSÁGI FELTÉTELEK

A 188. oldal szövege az alábbiak szerint módosul:

~~Általánosságban és röviden azt mondhatjuk, hogy a személyi biztonság rendszerét úgy kell működtetni, hogy a minősített adathoz – a Mavtv. ben meghatározott kivételekkel – kizárólag az~~

~~a) **személyi biztonsági tanúsítvánnyal** (és a kiadásához szükséges nemzetbiztonsági ellenőrzéssel) és~~

~~b) **titoktartási nyilatkozattal**~~

~~rendelkező jogosult **felhasználó és** a felhasználói férhessen hozzá.~~

A minősített adathoz – a törvényben meghatározott kivételekkel – csak az a felhasználó férhet hozzá, akinek az adat megismerése állami vagy közfeladata ellátásához szükséges, rendelkezik az előírt személyi biztonsági feltételekkel, és titoktartási nyilatkozatot tett. A minősített adat megismeréséhez minden esetben szükséges a feladatellátáshoz kapcsolódó szükséges ismeret és a titoktartási kötelezettség fennállása. Személyi biztonsági tanúsítvány a jogszabályban meghatározott minősítési szinttől és esetkörtől függően szükséges.” A „Korlátozott terjesztésű!” adat esetén főszabály szerint nincs szükség nemzetbiztonsági ellenőrzésre.

Indokolás: pontosítás.